

Vivència a Palavé –República Dominicana-... i ara què?

Montse Valderrama

El lloc on he estat aquests sis mesos és el *batey* Palavé, a Santo Domingo. Palavé és una comunitat agrícola on part de la seva població són immigrants haitians, que treballen la canya de sucre. Com la resta de *bateys* del país, és un lloc indesitjable pels dominicans, on les condicions de vida són força difícils.

A Palavé fa deu anys que hi treballa Ujedo, una ONG dominicana amb l'objectiu de fer d'aquestes comunitats, llocs mínimament habitables, mitjançant la participació de la comunitat en la resolució dels seus problemes i mancances. Gràcies a aquest treball, Palavé té unes mínimes infraestructures: aigua potable, llum, una escola, àrees de recreació i esport, un centre de salut.....

I que has fet?... És difícil resumir en unes línies una experiència així. Se'm fa impossible traduir-la en paraules. Però és important fer-ho, intentar que la gent es faci seva la teva vivència, que conegui, encara que sigui superficialment, quelcom més del que has descobert dia a dia en aquells que t'acullen.

Han estat sis mesos de convivència, de somnis viscuts i de frustracions, d'intercanvis i de malentesos, i sobretot d'aprenentatge. Sis mesos de confusions, on qualsevol petit soroll esdevé un nou descobriment i on dia a dia vas percebent, coneixent i entenent una cultura diferent, fet que només és possible a través de la convivència directa.

Sis mesos en els que passes a formar part d'una comunitat, dels seus projectes de vida, de les seves alegries i tristeses.

I com ha anat?... Bé, no té res a veure el que t'expliquen o t'imaginaves, amb la realitat que després descobreixes, potser per la dificultat de la que abans parlava, de traduir aquestes vivències en paraules. Potser ho diu tot, el fet que ho tornaria a repetir, que no m'ho pensaria dues vegades.

I ara què?. Solidaritat, cooperació... Potser la paraula més adient que resumiria aquests sis mesos a Palavé seria intercanvi, convivència i aprenentatge. La solidaritat i la cooperació venen posteriorment, quan un cop et situes de nou a casa, pots començar a difondre l'experiència, a organitzar campanyes de suport, a implicar a més persones en el projecte de vida que tu has descobert.

S'ha de donar a conèixer la realitat no mediatitzada pels mitjans de comunicació. Hem de saber que no estem sols i que cal que ens comencem a moure, a plantar cara a moltes coses que estan perjudicant a $\frac{3}{4}$ parts del planeta.

S'ha acabat la República Dominicana paradisiàca, on els turistes només coneixen les seves platges i hotels de luxe, on ens neguen el dret a conèixer amb les arrels de la seva gent, a trepitjar el fang dels seus carrers i banyar-nos sota les *bagüades* i les intenses pluges de l'agost. Ja n'hi ha prou de plats de marisc i de pastes importades. Hem d'assaborir el gust de les

guayabas, dels guineos, la yuca i la lechosa. La pluja sona diferent a les teulades d'uralita. L'arròs té un altre gust als plats de ferro.

Ja és hora que descobrim que a l'Àfrica hi ha quelcom més que nens amb la panxa grossa, i a Santo Domingo altres coses a part de dones boniques i platges meravelloses.

Però no sempre és possible fer un intercanvi directe. Hi ha altres tipus de cooperació, tot i que penso que són força criticables i s'han de canviar moltes coses encara.

La cooperació econòmica d'algunes ONG'S del Nord: En aquests mesos a Palavé molts han sigut els projectes que hem presentat a diferents ONGs internacionals i nacionals. Això m'ha permès tenir una visió crítica sobre aquest tipus de cooperació.

Primer de tot en el cas de l'organització en la que estava, Ujedo, li crea dependència, de manera que quan els diners no arriben quan estan previstos, el treball queda una mica paralitzat.

El segon problema es planteja en el moment de redactar els projectes i informes. Demanen masses punts que fan que només redactar-los et tregui massa temps.

El tercer problema el trobem en la rigidesa d'algunes ONGs pel que fa les coses en què col·laboren, que fa que tu t'hagis d'adaptar als seus requisits més que ells a les teves necessitats o mancances.

Aquests factors fan que cada cop sigui més complicada per les ONGs del Sud la relació amb les ONGs d'aquí.

La cooperació per part d'organismes governamentals: Crec que ja s'ha demostrat que no és vàlida, que es mou més pels propis interessos que per solidaritat. La cooperació ha de ser gratuïta, sense esperar-ne res a canvi i això és quelcom que trenca els esquemes del govern. Si no hi ha un reconeixement, uns interessos a la zona, un lloc per explotar... no és "viable" el projecte.

Penso que encara ens queden moltes altres formes de cooperació per inventar, experimentant juntament amb les organitzacions del Sud, conversant cara a cara sobre les dificultats de cada model de societat, per arribar a un nou paradigma comú, viable i vivible per tothom. Difícil?... Sí, encara que ja som molts els que hi creiem i volem treballar per aconseguir-ho.